

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An valeat restamentum, in quo propria testatoris anima hæres
instituitur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS LXVIII.

De testamento pio imperfecto, & legatis profanis in eo relictis &c.

Pimperlinus derepentè morbo correptus, cùm periculum mortis instare animadverteret, Vigilantium Parochum suum vocari jubet; adest illicò Vigilantius, & confitenti ægrotō aures præbet, post peractam Confessionem, rogat Vigilantium, ut in Charta annotet ea, quæ post suam mortem de re sua fieri vellet; Cùm autem nulos habeat hæredes, quos instituere teneatur, ita de suis rebus disponit: Bonorum meorum hæredem relinqu animam meam. Ecclesiæ Parochiali relinqu 1000. fl. totidem volo, ut in pauperes post meam mortem erogentur. 1000. fl. relinqu Pomponio cognato meo, quem hu-
jus meæ ultimæ dispositionis etiam executorem volo; Fideli ve-
rò famulo meo 100. fl. relinqu, & totidem Sybillæ ancillæ culinariæ. Confecta scriptura, paulò post moritur Pimperli-
nus, post cuius mortem Vigilantius Parochus scilicet a se
scriptam consignat Pomponio executioni mandandam.

QUÆR. I. *An valeat testamentum, in quo propria testatoris anima hæres in-
stituitur?*

QUÆR. II. *Quid sentiendum sit pro utroque foro de valore scriptura à Vi-
gilantio Parocho exarata?*

QUÆR. III. *An in testamento pio imperfecto valeant etiam legata profana in
eo relitta?*

386 **A**D I. Q. videtur testamen-
tum, quo quis animam suam
hæredem instituit, invalidum
esse, & nullum; quia testamentum
nullum est, in quo nullus institui-
tur hæres, l. proxime 3. ff. de his quæ
in

testamentum, in posito autem casu nullus à testatore hæres instituitur: ergo. Ita de hoc casu visum fuit quibusdam jurisperitis apud Molin. D. 134. Sed

Dicendum est, tale testamentum subsistere, & validum esse. Ita sentiunt Molin. citt. Jul. Clarus §. test. q. 6. vers. penult. Covar. de test. c. cùm tibi 12. aliisque committere. Ratio est, quia hoc testamentum non caret hæredis institutio-
ne; cùm enim factum sit in piam causam, ipsa pia causa hæres instituitur; dum enim testator dicit; instituo hæredem animam meam, satis indicat, se causam piam ita in-
stituere, ut quod de suis bonis, per-
solutis persolvendis, remanet, id
insummi velit in pia opera, & in
suffragium animæ suæ.

Accedit, quòd ad valorem te-
stamenti ad piam causam conditi,
non sit necessaria hæredis institutio,
ut cum communi docent Jul. Clari-
rus citt. & Covar. quia in testa-
mento in piam causam tacto, ut
valeat, non debent ea servari, quæ
solo jure civili introducta sunt, ac
requisita: Cùm ergo testamentum
Pimperlini ad piam causam factum
sit, ut valeat, non indiget solemnitate
à jure civili requisita. Unde

In dispositionibus ad pias causas
sufficiunt duo testes, sive masculi,
sive foeminae, nec aliqua alia so-
lemnitas in eis requiritur, quām

quæ sufficit stando in solo naturali;
ac gentium jure, prout statutum,
ac definitum est in C. relatum, I. de
testam. & tenet communis DD. cum
citt. AA.

Testamentum porrò in piam
causam tunc fieri dicitur, quando
pia cedula hæres instituitur, vel sub-
stitutionis viâ ad causam piam de-
volvitur hæreditas; quando verò
alitus hæres instituitur, esto aliqua
pia legata in testamento contenta
relinquantur, non dicitur testa-
mentum conditum in causam piam,
ut cum aliis notant Covar. C. rela-
tum 1. n. 2. Molin. l. c. & Gam. de-
cis. 46. n. 2.

Ad 2. Q. R. si ipse Parochus scripturam illam exaravit, nullo alio teste præsente, eum in foto externo non auditum iri; nam licet ad caulam piam non requiratur juris civilis solemnitas, iuxta c. re-
latum 1. b. t. nec ad ejus valorem opus sit testibus juxta communio-
rem, & veriorem sententiam, quando sufficienter constet de te-
statoris voluntate; ad fidem ta-
men faciendam, & ad probandum,
quando alia non habetur probatio,
duo vel tres testes requiruntur, nec
sufficit unicus ut patet ex C. licet u-
niversis de testib. C. veniens 10. & C. à
nobis eod. tit. ubi in C. licet ha-
bentur. Licet quædam sint causa,
quæ plures, quām duos exigant testes,
nulla tamen est causa, quæ unius testi-
monio, quamvis legitimo, terminetur.
Idque